

Wie kan Rachel troosten?

Boekbespreking door Wim Neevel

De tranen van Rachel vloeien vanwege het bittere lot van haar nakomelingen, het Joodse volk. God heeft haar tranen in zijn kruik verzameld en opgeschreven in zijn register (Psalm 56:9). Hij volgt nauwlettend hoe zijn volk door de eeuwen heen is opgejaagd.

Op een bronzen plaquette van kunstenaar Theo van der Nahmer uit 1948 in het Museon in Den Haag, staat een bekende tekst van de profeet Jeremia: „*Daar is een stem gehoord in Rama, een klage, een zeer bitter geweent, Rachel weent over haar kinderen.*” Het is dé tekst waar het boekje 'Wie kan Rachel troosten' om draait. Op 29 september 2016 verscheen het bij uitgeverij Toetssteen. Het is geschreven door Klaas de Jong, samen met Jacqueline de Lange-de Wagt en het werd in het Museon aangeboden aan opperrabbijn

Binyomin Jacobs. Dat alles heeft te maken met die bronzen plaquette die daar in het Museon hangt. Daarbij staan de namen van 2000 Joodse kinderen uit Den Haag die in de Tweede Wereldoorlog door de nazi's werden vermoord. Aanvankelijk werd in 1948 die plaquette geplaatst bij de Joodse school aan de Bezemstraat, midden in de oude Joodse wijk. Toen deze school in 1952 werd gesloopt kwam het gedenkteken uiteindelijk in het Museon terecht. In die verdwenen oude Joodse 'Buurt' hangt nu trouwens een kopie van die plaquette